

Asia: VN/15936/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain ja valtion virkamieslain 7 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esityksestä

-

2. Yhteiset palvelut

- **Kommentit 2 §:n muuttamisesta**

-

3. Yhteisten palvelujen rekisterinpitäjät

- **Kommentit uuden 2 a §:n lisäämisestä**

Rikosseuraamuslaitos katsoo esitettyjen muutosten osittain selkeyttävän nykytilannetta ja pitää tärkeänä, että tietosuojarooleja ja vastuunjakoa selkiytetään tiedon käsittelyn osalta. Esitetyt muutokset eivät kuitenkaan täysin vastaa kaikkiin yhteisrekisterinpitäjyyden vastuisiin ja velvollisuuksiin liittyviin kysymyksiin.

Se mikä taho on kussakin tapauksessa rekisterinpitäjä, on tietosuojan peruskysymys, eikä roolien määrittely ei ole läheskään aina selvää. Lisäksi eri tahot voivat tehdä asiasta osittain ristiriitaisia tulkintoja, jolloin asiaa voidaan lähestyä joko yhteisrekisterinpitäjyyden, kahden itsenäisen rekisterinpitäjän tai perinteisen rekisterinpitäjä-käsittelijä-suhteen kautta. Vastuiden näkökulmasta yhteisrekisterinpitäjyys saattaa muodostua monimutkaisimmaksi. Tämän vuoksi konkreettisia käytäntöjä olisi hyvä avata perusteellisemmin tämän osalta, jotta väärinkäsityksiltä vältytään.

Kiteytettynä määritelmänä rekisterinpitäjä määrittää henkilötietojen käsittelyn keinot ja tarkoitukset. Vaikka yhteisten palvelujen hyödyntämisessä yksittäisen rekisterinpitäjän päätösvalta saattaa olla kapea esimerkiksi palvelun valinnan ja sen tietoturvakontrollien osalta, soveltuu

rekisterinpitäjä-käsittelijä-suhde yleisimpiin käyttötapauksiin. Tällöin asiakas toimii rekisterinpitäjänä ja palvelukeskus käsittelijän roolissa. Luonnollisesti rekisterinpitäjä vastaa rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta. Palvelujen tekniseen valvontaan liittyvissä tapauksissa yhteisrekisterinpitäjyys saattaa olla perusteltu valinta. Samanaikaisesti tiedon käsittelyn ja lokien hallinnan on oltava läpinäkyvää asiakkaalle.

4. Yhteisten palvelujen käyttöönoton ja liittämisen hyväksyminen

- Kommentit uuden 7 §:n lisäämisestä

-

5. Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen toimitusjohtaja

- Kommentit uuden 8 §:n 2 momentin lisäämisestä

-

6. Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen henkilöstö

- Kommentit 9 §:n muuttamisesta

-

7. Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen asiakkaat

- Kommentit uuden 10 §:n 2 momentin lisäämisestä

-

8. Integraatiopalvelujen tuottaja ja sen tehtävät

- Kommentit uusien 13 § ja 14 §:n lisäämisestä

-

9. Varautuminen ja palvelutuotannon häiriötilanteet

- Kommentit uusien 15 §:n 3 ja 4 momentin lisäämisestä

On tärkeää, että kriittisissä häiriötilanteissa varmistetaan riittävä reagointikyky koko valtionhallinnan näkökulmasta. Tämän vuoksi on perusteltua säätää yhteisten palvelujen häiriöhallinnasta. Poikkeamien ja häiriöiden kriittisyyttä pitäisi kuitenkin kuvata tarkemmin, jolloin asiakkaalle avautuisi selkeämmin, millaisissa skenaarioissa tämä prosessi käynnistyisi.

10. Esityksen vaikutukset organisaatiosi toimintaan

-

11. Muut kommentit

-

Lokasaari Heidi
Rikosseuraamuslaitos